REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 51. Brașov, Lunĭ-Marțĭ 5 (18) Martie. 1902.

Něcazurile șcólelor nóstre.

I.

(*S*) Cum-că cu șcólele nóstre stăm rěu, fórte rěu, nu va nega nicĭ cel mai mare optimist dintre ómenii noștri de școlă și trebue sě vadă și věd și cei mai nepăsětorĭ laicĭ dintre noi. Chiar poporul nepricepětor vede insuficiența șcólelor nóstre și începe a se instrěina de ele.

Sě nu ne mângăiem cu aceea, că în șcólele nóstre confesionale tot învață mai mult copiiĭ noștri, decât în ale statului, unde propunêndu-li-se numai ungoresce, cum nu pricep limba, nu învață nimic, ci-șĭ pierd numai timpul. Nicĭ cu aceea sě nu ne mângăiem, că „tot învață acum copiiĭ mai mult în școlă, decât înainte de 48, pe vremea iobăgiei".

Cea dintâiŭ nu e mângăiere, căcĭ aḑĭ — când totul depinde dela priceperea, ințelepciunea unui popor, ér pe poporul nostru adversarii sěi îl fac sě-șĭ înfigă însușĭ cuțitul în piept — *a învěța numai cu ceva mai mult, decât nimic*, e lucru fórte trist. Dér crescerea, formarea caracterului viitorului popor, unde rěmâne? A doua mângăiere încă este prea slabă. Atâta trebue sě învețe un popor totdéuna, cât pretind dela el împrejurările timpului, în care trăiesce. Inainte de 48 poporul nostru, orĭ cât de puțin, totușĭ învěța atâta, cât îi trebuia după împrejurările de atuncĭ; cum-că aḑĭ nu învață atâta, cât pretind împrejurările fórte favorabile pentru el, este sigur.

Causele sunt multe, dér cele mai principele sunt următórele:

I. Conducerea șcólelor, a învěțămêntului elementar nu e corěspunḑětóre.

Ce póte face, pentru Dumneḑeu, în interesul șcólelor elementare ale unei diecese întregĭ — vorbind de diecesele române unite — un canonic așa numit „școlastic" și doi până la trei ajutorĭ ai lui, chiar și atuncĭ când ar fi toțĭ ómenĭ de specialitate și n'ar avé sě se ocupe decât numai cu școlele, ceea-ce însě de loc nu este așa? Atâțĭ ómenĭ nu sunt de ajuns nicĭ ca sě ducă evidențele de lipsă pentru atâtea școle.

Unde rěmâne conducerea spirituală a acestor școlĭ, supraveghierea lor și îndreptarea intereselor lor materiale, unde disciplina cea atât de necesară asupra numěrului celui mare de învěțătorĭ?

Le fac acestea protopopii și preoții, cei ce le fac și cum le fac, în localitate. Dér tote trebue revěḑute, îndreptate și încă bine și iute îndreptate de conducerea centrală. E posibil acésta pe lângă organisația de acum?

Invěțămêntul poporal într'o diecesă e lucru destul de însemnat și de mare, ca sě reclame tóte puterile intelectuale și sě absórbă ocupațiunea acelora carĭ sunt datorĭ sě-l conducă, și tot-odată el reclamă, ca aceștĭ ómenĭ sě fie tot ómenĭ de specialitate și încă consumațĭ și recunoscuțĭ ca atarĭ în ale instrucțiunei poporale.

Causa învěțămêntului nu póte fi decĭ lucru secundar, iacă numai așa, pe lângă lucrurile cele bisericescĭ, carĭ singure reclamă puterea întrégă a unui om. De óre-ce însě la confesiunĭ se însărcinéză ómenii atât în centru, cât și în afară cu ambele aceste probleme marĭ și grele, nu póte înainta și nicĭ nu înaintéză nicĭ una bine cum ar fi de dorit.

Trebue sě se ia prin urmare dispositiunĭ, ca în centru sě fie dată instrucțiunea poporală pe mâna celor mai competențĭ bărbațĭ și ca aceștia sě fie în număr de ajuns și crutațĭ de alte ocupațiunĭ; trebue sě se dispună, ca inspecțiunea sě se facă asemenea tot de ómenĭ de specialitate, carĭ sě inspecteze șcólele din timp în timp și sě asiste la esamene ce-l puțin în měsura, în care o fac acésta romano-catolicii, carĭ au inspectorĭ de șcóle eclesiasticĭ ambulanțĭ.

Ministrul Fejervary — rěmâne. Foile din Budapesta aduce scirea, că ministrul unguresc de honveḑi br. Geza *Fejervary* nu va eși din cabinet. Se ḑice, că Fejervary ar rěmâné în urma dorințeĭ esprése a monarchului, care printr'un rescript prea înalt a invitat pe br. Fejervary sě nu demisioneze. Neînțelegerile și frecările dintre Fejervary și Horanszky s'au aplanat, și alaltă-erĭ Fejervary a făcut chiar o visită lui Horanszky. După tóte acestea ministrul de honveḑi a adus la cunoscința ministrului-președint Szell, că a renunțat la gândul de a demisiona.

Reinoirea triplei alianțe. In cercurile diplomatice din Roma se crede, că între *Italia*, *Germania* și *Austro-Ungaria* s'a stabilit o deplină ințelegere în afacerea reînoirei triplei alianțe și a convenției comerciale. Desbaterile vor avé ca urmare evenimente estra-ordinare de importante. „*Corriera dela Sera*" crede, că tripla alianță se va reînoi formal.

Memorandul episcopatului gr. or. român.

Se scie, că Joia trecută I. P. S. Sa archiepiscopul și metropolitul Ioan Mețianu și P. S. Sa episcopul Nicolae Popea au fost primițĭ în audiență de către Majestatea Sa monarchul. Archiereii au predat Monarchului memorandul în cestiunea mănăstirilor, carĭ după decretarea despărțirii ierarchice a Românilor de către Sêrbĭ, au rěmas tóte, cu escepțiunea uneia (Hodos-Bodrog), în posesiunea esclusivă a Sêrbilor. Cei trei archierei, carĭ au subscris memorandul, au fost însărcinațĭ cu acésta din partea delegațiunei congresuale pentru causele pendente între metropolia română și cea sêrbéscă. Majestatea Sa a luat cu multă bunăvoință în primire memorandul, care este de următorul cuprins:

Majestate ces. și apostolică-regéscă,
Preamilostive Stăpâne!

Capii și representanții bisericei române gr.-or. din Ungaria, cu cea mai profundă reverință subscrișĭ, îmbărbătațĭ de bunăvoința și îngrijirea părintéscă a M. Vóstre, manifestată totdéuna față cu poporul român de religiunea ortodoxă, care cu neclintită fidelitate și supunere ține la înaltul Tron, și față de biserica aceluia, ni-am luat cutezanța a ne presenta înaintea Prealuminatei fețe a M. Vóstre, în interesul regulării definitive a unei cestiunĭ bisericescĭ de mare importanță, până aḑĭ rěmasă încă neregulată.

Anume, când M. Vóstră prin Preaînaltul autograf dat în 24 Decembre 1864 V'ațĭ îndurat preagrațios a aproba înființarea, organisarea și dotarea de nou înființatei Metropolii gr.-or. române din Sibiiu, în legătură cu desfacerea ei de către Metropolia din Carloviț, respective, când prin Preaînaltul rescript din 29 Decembre a aceluiașĭ an (Nr. 8642/I) V'ațĭ milostivit a regula posiția de drept public a nouei Hierarchii, Prealuminatul simț de dreptate și îngrijirea părintéscă a M. Vóstre s'a estins asupra tuturor ramurilor și manifestatuțiunilor vieții bisericescĭ, și când M. Vóstră V'ațĭ îndurat preagrațios a dispune, ca *„pentru Ungaria și Transilvania sě se înființeze o Metropolie de sinestătătóre, de egal drept cu cea sêrbéscă"* — sigur că M. Vóstră a fost condusă de acea Preaînaltă intențiune, că acéstă nouă Metropolie sě fie făcută părtașă proporțională la tóte acele dreptur̆ și dotațiunĭ, de carĭ s'a bucurat metropolia Carlovițului odinióră unitară, și carĭ ca eflux al desinteresării și egalîndreptățirii sunt indispensibile pentru-ca noua Metropolie română sě-șĭ pótă împlini consciințios și demn misiunea ei sfantă.

Astfel M. Vóstră V'ațĭ îndurat a dispune și aceea, ca împărțirea averilor bisericescĭ sě se estindă și asupra mănăstirilor ortodoxe aflătóre pe teritoriul hierarchiei vechi, și a îndruma Congresul bisericei sêrbe, ca în acest obiect sě caute a întra în învoială cu biserica română.

Spre infinit regret al nostru însě, acésta nobilă intențiune a M. Vóstre nicĭ până aḑĭ nu e realisată — nu din a nóstră vină, căcĭ mănăstirele comune, cu escepția uneia, încă și acum se află tóte esclusiv în administrarea și sub jurisdicțiunea bisericei sêrbe!

Menținerea până acum și așa de îndelungat a acestei stărĭ contrare cu nobila intențiune preagrațios enunțată a M. Vóstre, numai acelei împrejurărĭ e a se atribui, că tratativele de învoélă, inițiate de fericitul metropolit al bisericei nóstre gr.-or. române Andreiŭ Șaguna și de delegații Congresului bisericei române, la Congresul bisericei sêrbe și la deputații aceluia în Carloviț deja în 17 Martie 1865 și în rěstimp resuscitate, nu au succes, — întru-cât representanții bisericei sêrbe la tóte aceste ocasiunĭ au declarat, că ei consideră mănăstirile esclusivă avere națională sêrbéscă și în privința acelora nu intră în tratative.

Acéstă atitudine a bisericei sêrbe stă însě în contrast atât cu esistența și desvoltarea comună vécurĭ de-a-rêndul a bisericii gr.-or. din patrie, cum și cu canónele bisericei ortodoxe, ba și chiar cu istoria înființării și cu misiunea acestor mănăstirĭ, pentru-că Românii locuitori în părțile sud-ostice ale patriei nóstre, deosebi în fostul Banat timișan, până la 1690 au urmat esclusiv religiunea ortodoxă gr.-or., pe care în cea mai mare parte și-au păstrat'o până în ḑilele de acum.

Acest popor de religiunea ortodoxă, conform mărturiei istoriei, și-a avut bisericele, mănăstirile și preoții sěi deja înainte de anul 1690, când massa poporului sêrb, sub conducerea patriarchului Arseniu Cernoviț din Ipec, a venit în patria nóstră și s'a așeḑat în părțile sudice, respective sud-ostice ale aceleia, unde împěratul și regele Leopold I de fericită memorie li-a dat astfel de privilegii, în urmarea cărora patriarchul, respective archiepiscopul-metropolit al lor, a fost investit cu jurisdicțiune bisericéscă interimală asupra preoțimei, bisericilor și mănăstirilor întregului popor de religiune gr.-or., și în urmarea acestui privilegiu al sěu a luat în administrare bisericéscă și bisericele și mănăstirile gr.-or., pe carĭ le-a aflat ca esistente deja, cum o dispusese acésta Preînalta diplomă din 20 August 1691 și Preînaltele rescripte urmate acelia; drept de proprietate esclusivă biserica sêrbă nu a căpětat însě nicĭ-când asupra acestora, și nicĭ n'a putut căpěta, — pentru-că averea bisericéscă competea încă de la început bisericei ortodoxe indivizibile, nelegate de naționalitate, ér' acéstă stare nu a îndurat nicĭ o alterare prin amintitele privilegii.

Acéstă generală jurisdicțiune bisericéscă a patriarchilor din Carloviț a sustat până la anul 1864, respective 1865, când prin Preaînaltul rescript edat în 24 Decembre 1864 și respective prin înaltul ordin guvernial dto 29 Decembre 1864 Nr. 8642/I. citat mai sus și întregitoriu al acelui rescript, adresat episcopului din Sibiiu Andreiŭ Șaguna, M. Vóstră ațĭ decretat înființarea Metropoliei gr.-or. române separate și desinestătătóre, mai târḑiu inarticulată apoi în lege.

(Va urma).

Contemplațiunĭ.

(Din incidentul unei aniversărĭ.)

Tótă lumea maghiară serbéză ḑiua de 15 Martie. Pretutindenea festivitățĭ și banchete. Chiar oficiele și șcólele maghiare, fie acele de stat séu confesionale, trebue sě iee parte sub presiunea așa numitei opiniunĭ publice, la aceste festivitățĭ. Nemaghiarii înse privesc nepăsătorĭ și recĭ ca sloiul de ghiață la aceste sforțărĭ ale compatrioților lor maghiarĭ de a încălḑí, de a însufleți țera.

Cu mirare ne întrebăm, că ce serbéză Maghiariĭ în acésta ḑi?

Aceea, că în 48 au fost bărbațĭ idealiștĭ, carĭ în mânia puterei guvernamentale au proclamat: libertatea, egalitatea, frățietatea și dreptatea? séu că aḑĭ dóră ne bucurăm de aceste supreme bunurĭ cetățenescĭ?

N'au cuvênt a serba nicĭ una, nicĭ alta.

Frumósa și nobila însuflețire a idealiștilor ḑilei de 15 Martie, care tindea a face dreptate celor călcațĭ în picióre 800 de anĭ, — a-i face egalĭ cu semenii lor privelegiațĭ, a-i uni în cugete și simțirĭ prin frățietate și făcênd un trup și un suflet din miliónele popórelor țěrei prin dreptate, egalitate și frățietate, a elupta libertatea cugetării, simțirei, averei și acțiunei, adecă a liberei dispunerĭ de sine și de al sěu contra tuturor inimicilor ei dinăuntru și din afară — au ajuns prada ambițioșilor, speculanților politicĭ, rěutății privilegiaților, rabulsticei verbőcziane a nemeșilor advocațĭ și șovinismului inventat ca motor poternic în mâna grandomanilor, și în loc de închegarea tuturor fiilor patriei într'o mare iubire și armonie, au produs rěsboiul civil, de-o-dată cu cel din afară, multă věrsare de sânge, nespusa daună în avere, înstrěinare pe secoli a fiilor aceleașĭ patrie și o neîncredere reciprocă, care ne face robĭ și aḑĭ.

Din frumósa însuflețire din 48, esploatată atât de fără consciință în contra popórelor țěrii, ne-am trezit cu robia strěinului, cu absolutismul în grumaḑĭ. Am încetat de a fi iobagĭ unui altuia și am ajuns toțĭ iobagii strěinului. In loc de egalitate și libertate, ni-au câștigat egalitate în sclăvie.

Serbézăjdór' aceea Maghiarii că,—după ce dispun deja de 34 de anĭ de sine, adecă direg destinele acestei țĕrĭ,—au ajuns în fine realisate idealurile ḑilei de 15 Martie 1848? Sunt Maghiarii liberĭ, egalĭ, li-se face dreptate și înflorește între ei frățietatea!?

Departe stau de tóte acestea. Liberĭ sunt numai într'atâta, încât nu sunt iobagĭ la un stăpân, ci la o mulțime de stăpânĭ, la o mulțime de tot felul de diregătorii, fără de învoirea și scirea cărora nicĭ rĕsufla nu pot. Representanțĭ în casa țĕrei își pot alege numai unii, mai favorisațĭ de sórte, cei mai săracĭ plătesc dare în avere și sânge și supórtă o mulțime de greutățĭ comitatense, comunale și sociale, dér' drept de alegere n'au.

(Va urma.) *Veridicus.*

Asociațiunea meseriașilor românĭ.

Asociațiunea pentru sprijinirea învĕțăceilor și sodalilorĭ românĭ meseriașĭ din Brașov șĭ-a ținut adunarea generală anuală în localul sĕu din strada Orfanilor, erĭ, Dumineca la órele 2 p. m. Sala se umpluse de meseriașĭ și de amicĭ ai meseriașilor. Am remarcat între alții pe d-nii N. Petra-Petrescu, G. B. Popp, P. Pop, I. C. Panțu, N. Eremia, Dr. Moșoiu, Popa, Mușlea, Dr. Lacea, ș. a.

Președintele, d-l profesor G. *Socaciu* deschide adunarea, rostind un scurt și concis discurs despre însemnătatea meseriilor. Apoi dă cuvêntul d-nului secretar Dariu.

D-l Dariu cetesce raportul asupra activității din anul trecut al Asociațiunei. Din acest raport aflăm, că comitetul a ținut în total 12 ședințe, în carĭ s'au resolvit afacerile curente.

Societatea de credit și economii „Albina“ din Sibiiu a făcut Asociațiunei o donație de 400 coróne. Mai multe redacții au trimis ḑiarele lor în mod gratuit. Eforia șcólelor centrale din Brașov a donat societății câte 15 bilete de baie gratuită în fie-care Duminecă. Tuturor acestor marinimoșĭ donatorĭ li-s'a votat mulțumită.

In ḑiua de 24 Noemvrie s'a celebrat un parastas la biserica din cetate pentru binefăcĕtorul M. Stroescu, la care a participat întreg comitetul, ér după amiaḑĭ în aceeașĭ ḑi, în localul societății, s'a împărțit la 116 elevĭ haine și încălțăminte în valóre de 874 coróne.

Asociațiunea a avut în total 129 de membri (fundatorĭ, onorarĭ și ordinarĭ). Din cei ordinarĭ 10 nu și-au achitat cotisațiile. Cu ajutorarea elevilor s'a cheltuit anul trecut în total 2558 coróne. Anul trecut s'au plasat prin intervenirea asociațiunei 66 ucenicĭ (la 15 branșe). In total sub îngrijirea asociațiunei au fost 311 ucenicĭ, din carĭ în cursul anului trecut s'au făcut calfe 112 (la 16 branșe).

O parte de ucenicĭ frecuentéză șcóla orășenéscă de industrii, ér altă parte șcóla de stat de meserii.

Societatea s'a îngrijit de catechisarea acestor elevĭ. In locul d. secretar I. Dariu, care și-a dat dimisia, a fost ales secretar Dr. Lacea, după care președintele închide ședința.

Din strĕinătate.

Domnia universală germană. Deputatul *Eisenkolb* a vorbit în ședința de Vinerĭ a „Reichsrath“-ului despre *domnia universală a germanismului.* Poporul german, ḑise, e pe calea cea mai bună, ca sub conducerea gloriósă a *Hohenzollernilor* (strigărĭ de „Heil“ și aplause pe băncile pangermanilor) sĕ-șĭ elupte *domnia universală.* După-ce Germanii din Austria sunt parte constitutivă a poporului german, noi încă participăm în domnia universală, orĭ le place acésta Cehilor și Slavilor, orĭ nu...

Ignatiew despre Bulgaria. La serbarea iubileului liberării Bulgariei, serbare, ce s'a ținut în sala de gală a societății de binefacere slave din Petersburg, generalul rus *Ignatiew,* consilier de stat și adjutant, a rostit un discurs despre Bulgaria. El ḑise între altele: „Rusia s'a silit din tóte puterile, ca sĕ garanteze independența Bulgariei, și toți carĭ s'au opus la acésta, n'au avut dreptate. Eu nu sunt actualmente diplomat și pot declara, că Rusia n'a putut sĕ procédă altfel. Mai întâiŭ: fiind-că suntem popor de acelașĭ sânge; al doilea: pentru Rusia independența Bulgariei a fost o *necesitate.* Interesul Rusiei era, ca popórele slave din Balcanĭ sĕ fie independente și libere și ca inimicului sĕ nu i-se deschidă calea în Bulgaria. De altfel nisuințele nóstre și ale Bulgarilor sunt identice, și de aceea trebue sĕ ne iubim reciproc“.

Cuvintele bĕtrânului general au fost acoperite cu salve de aplause. Studenta universitară *Ikonomow* a recitat apoi o poesie, în care se ḑice, că Macedonia e unicul stat slav, care nu-i liberat încă. S'au făcut în urmă rugăciunĭ pentru Țarul, pentru principele Ferdinand și pentru moștenitorul de tron Boriș.

Marinimia Burilor. Am semnalat deja, că generalul engles *Methuen* a fost liberat de *Delarey* și bietul lord a sosit deja în Klerksdorp. Scirea despre liberarea lui Methuen a produs mare bucurie în Londra. Ḑiare englese, chiar se vĕd constrînse a glorifica marinimia și cavalerismul lui *Delarey,* ba s'au găsit foi carĭ recomandă Englesilor sĕ învețe îndurare dela Burĭ. Surprinderea a fost cu atât mai mare, cu cât Delarey a redat lui Methuen libertatea fără de nicĭ o condițiune, pe când se așteptau cu toțiĭ, că Burii vor cere în schimb liberarea lui Cronje séu a lui Kruitzinger. Se pare, că actul de marinimie și cavalerism a lui Delarey, a readus și pe guvernul engles la sentimente mai bune. Ministrul de rĕsboiŭ Brodrick a declarat la cameră, că procesul pornit contra lui Kruitzinger s'a cassat. Pe Kruitzinger, prins de Englesĭ, îl aștepta pedépsa cu mórte, fiind-că și el e din Capland. Din declarația lui Brodrick ar apare, că Kruitzinger va fi grațiat.

Despre starea sănĕtății lui *Methuen* se spune următórele: Rana lui *Methuen* îĭ causéză marĭ durerĭ. Starea colonelului *Tovnsend,* rănit și el la umĕr, încă e gravă.

Pretendenții de tron albanesĭ. Din *Roma* se scrie, că bărbații conducĕtorĭ ai Albanesilor au ținut acolo o conferență hotărînd, că recunosc pe prințul spaniol *Aladro-Castriota* de urmaș al lui Skander-bey pe tronul Albaniei. Conducĕtorii coloniilor albanese din Italia sunt în contact permanent cu șefii semințiilor din Albania, din care causă hotărîrea amintită e de mare însemnĕtate. Interesant, că numai Albanesii din Italia se însuflețesc pentru prințul Aladro, pe când conducĕtorii albanesĭ din Bruxella consideră de succesor legitim al lui Skander pe un alt pretins urmaș al acestuia, prințul Skanderbey-Castrioticĭ-Drecolovicĭ, care ar avé șanse, numai decă Italia ar interveni în favorul Albaniei.

Incidentul din Șabaț. „*Politische Correspondenz*“ scrie: După cum se anunță din Petersburg, cercurile guvernamentale rusescĭ desaprobă cu hotărîre lovitura aventuriósă a lui Alavanticĭ, în Șabaț. De óre-ce menținerea statului quo și a liniștei în Balcanĭ este principiul fundamental al politicei orientale rusescĭ, Rusia, ca și Austro-Ungaria doresc întărirea tronului regelui Alexandru al Serbiei. Din acelașĭ punct de vedere, cercurile competente din Petersburg asigură, că declarațiile pe carĭ, după rapórtele ḑiarelor, le-ar fi făcut prințul Karageorghevicĭ unui ḑiarist, sunt contrare scopurilor seriόse sus arătate ale politicei rusescĭ.

„*Oesterreichische Volkszeitung*“ spune, că atât în Austria, cât și în Ungaria se vor lua mĕsurĭ pentru a se stinge în germene orĭ-ce conspirațiune în contra liniștei Serbiei, în contra tronului séu a regelui acestei țĕrĭ.

Catolicii din România.

Pe când biserica unită din Transilvania și Ungaria este amenințată de a fi contopită în organisația bisericei latine ungurescĭ, în România catolicismul face progrese enorme.

Nu vorbim de'ciangăii din Moldova, carĭ au comunitățĭ bisericescĭ, unele cu patronul „Sf. Ștefan“, regele Ungariei. Aceștia își esercită religiunea lor, ceea-ce în România, atât de liberală, nimenuia nu-i este oprit.

Nu putem însĕ sĕ trecem cu vederea aspirațiile unor emisarĭ ungurĭ, de a esploata politicesce pe conaționalii lor din România și nu putem trece cu vederea mai ales, când vedem, că în timpul din urmă în Moldova au trecut la catolicismul latin mai multe familii fruntașe, între carĭ se citéză numele unui membru dela curtea de apel din Iașĭ, apoi membrii din familiile Suțu, Palladi, principesa Elena, vĕduva lui Cuza-vodă și alții.

Aicĭ nu mai e vorba de unire cu biserica Romei, pe lângă menținerea ritului oriental, ci de adoptarea în tóte atât a credinței, cât și a ritului apusan.

Pentru a cunósce o parte din organisația misiunilor catolice din România, lăsăm sĕ urmeze mai jos o corespondență „*din Peninsula balcanică*“ publicată în numĕrul din Martie al revistei germane „Die katholischen Missionen“. Etă acea corespondență:

Din peninsula balcanică. *Seminarul romano-catolic din Iași, în România.* Dela 1881 Principatele Unite și Valahia (sic) alcătuesc sub sceptrul lui Carol I un regat unitar.

Cum sunt relațiile în noul regat, s'a arĕtat odată mai 'nainte în acest organ. (Anul 1898 pg. 241; 1900 pg. 79,176).

Raporturile bisericescĭ religióse s'au regulat din nou prin organisarea archidieceselor (!) de Bucurescĭ și Iașĭ și s'au ameliorat în mod simțitor, grație ostenelelor actualilor archipăstorĭ, monseniorul Iosif Xaver Hornstein și monseniorul Dominicus Japuet, minorit, amêndoi elvețianĭ.

Una dintre condițiunile cele mai importante este și aicĭ, firesce, crescerea unui cler indigen. Acéstă problemă și-au împărțit'o benedictinii din Einsiedeln, carĭ de câțĭ-va anĭ încóce conduc seminarul din Bucurescĭ, și iesuiții polonesĭ, carĭ deja de mai mult timp au sub conducerea lor seminarul din Iașĭ.

Sĕ ne ocupăm de-ocamdată de acest din urmă institut.

După-cum aflăm dintr'un raport, ce ni-s'a pus la disposiție, deschiderea lui datéză dela primul episcop al diecesei de Iași, — înființată la 1884, — monsen. Nicolae Iosif Camilli, franciscan conventual. La insistențele acestuia, Sf. părinte Leo XIII a însărcinat pe Iesuițĭ sĕ ia asupra lor conducerea seminarului. In August 1885 au sosit la Iașĭ cei dintâiŭ Iesuițĭ din provincia galițiană a ordinului și cărora li-s'a încredințat onorifica, dér spinósa problemă. Elevĭ s'au găsit în curênd, așa că seminarul s'a putut deschide la 29 Septemvrie 1886.

Școlile publice ale statului nu erau de natură, de a deștepta vocațiunea preoțéscă. Trebuia, ca viitorii candidațĭ de preoțĭ sĕ fie pregătițĭ din tinerețe la acésta și sĕ se facă inceputul cu un seminar de băiețĭ. Patru-spre-ḑece băiețĭ erau la început. Greutatea principală era, că episcopia avea prea puține venite pentru a puté găsi mijlócele de întreținere pentru institut. Episcopul căuta prin economisirĭ sĕ facă ceva. Apoi lua toiagul de pelerin și cerșitor și se duse a colecta pentru săraca sa diecesă. O afacere obositóre și, dată fiind concurența cea mare, tot-odată și ingrată. Tînĕra plantație avea a-se lupta timp îndelungat ,cu greutăți financiare și numai spiritul de jertfă al părinților jesuițĭ putù birui probele grele, la carĭ erau espușĭ în urma sĕrăciei celei marĭ și a locuințelor nesĕnătóse.

Planul studiilor cuprinde cursul latinesc de șése anĭ al vechilor gimnasii jesuite, apoi doi anĭ de filosofie și patru anĭ de teologie. Limbile cele multe din România, unde pe lângă Românĭ mai sunt numeroșĭ Ungurĭ (cam la 40.000), Polonĭ, Rutenĭ, Boemĭ, Germanĭ, Francesĭ, au trebuit luate în considerare la planul studiilor. De aceea germana și franceza au fost luate ca studii obligătóre pentru toțĭ. Din cele-lalte limbĭ își alege fie-care una séu alta, după plac. Din cei doi-spre-ḑece primĭ alumnĭ, fie-care vorbesce fluent cel puțin cincĭ limbĭ vii. Alumnilór li-se ofere ocasiune și pentru cultivarea artelor frumóse, ca musica și alte cunoscințe folositóre.

Seminarul se bucură de-o bună reputațiune în tótă țéra. El este visitat de amicĭ și patronĭ fruntașĭ și mai de jos, chiar și de altă credință, ba vin chiar și popĭ pentru a-l visita. La 1897 a fost visitat și de domnitorul țĕrii, care a rĕmas fórte mulțumit de impresiile primite.

Nu puțină este și influența morală a seminarului asupra populației. Acésta vede îngrijirea, ce se dă educațiunei clerului séu și redobândesce din nou respectul și încrederea față cu statul preoțesc, pe carĭ începuse a-le cam pierde.

Alumnii sunt animațĭ de un spirit escelent și din seminarul din Iașĭ a eșit deja un frumos numĕr de preoțĭ, carĭ vor introduce o nouă viéță în comune și vor esercita o influență binefăcĕtóre.

Momentan seminarul numĕră 30—40 alumnĭ. Afară de acésta franciscanii conventualĭ, dintre carĭ se recrutéză majoritatea parochilor, dispun de un seminar propriu al lor pentru tinerii candidațĭ de călugărie.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Martie.

La rectorul universității din Budapesta. „*Poporul Român*“, ce apare în Budapesta, spune în numĕrul sĕu dela 3(16) Martie, că o „deputațiune“ de doi membrii: Constantin *Manea* cand. de advocat și Dionisie *Stoica* stud. în fil., s'a presentat la rectorul universității și „în numele tinerimii“ a declarat, că „stdenții românĭ dela universitatea din Pesta n'au făcut nicĭ un pas cât privesce congresul, ce-l va ține aicĭ societatea „Corda Fratres“, și decă în „Tribuna“ s'a făcut vr'un apel, ca studenții românĭ din Ungaria sĕ se grupeze cu cei din România, acest articol, deși datat din Budapesta (altul din Turin, Italia) nu s'a scris în numele tinerimei din loc și nicĭ n'a avut nicĭ o înrîurință asupra ei. Tinerimea universitară română din Budapesta abstă dela orĭ-ce mișcare în jurul congresului studențesc internațional“... Numita fóie adaugă, că „rectorul s'a bucurat fórte mult și a mulțumit tinerilor delegațĭ, pentru-că au căutat sĕ-i dea deslușirile de lipsă cu privire la ținuta tinerimii“... In urma acésta se speră, că studenților Goga, Lupaș și Moisil, citațĭ la rector în afacerea congresului, nu li-se va întâmpla nimic.

Ședințele fundațiunei Gojdu s'au început Miercurea trecută în Budapesta și au durat până aḑi. Toțĭ membrii au fost de față, afară de episcopul Goldiș, care e bolnav.

Deschiderea esposiției organisată de „Tinerimea Artistică“. Vinerĭ la órele 11, s'a deschis, într'una din sălile Ateneului, esposiția organisată de „Tinerimea Artistică“, sub înaltul patronagiŭ al A. S. R. Principesa Maria. M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria au binevoit sĕ asiste la deschiderea esposiției, însoțite de dómnele Olga Mavrojeni, Bengescu și Zoe Râmniceanu. La sosire, M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria au fost întâmpinate de artiștii esposanțĭ, carĭ li-au oferit câte un fórte frumos buchet de florĭ naturale. D. Stork, sculptor, a ținut apoi o mică cuvêntare, mulțumind, în numele tinerimei artistice, Majestății Sale Reginei pentru puternicul sprijin, pe care îl dă întru desvoltarea artelor în România, și A. S. R. Principesei Maria pentru înalta bună-

voință de-a acorda patronagiul sĕu esposițiunei organisate. In urmă, d-nii Waterstrat, Hartzer, Skohoutil și Herat, au esecutat, pe vióră, un admirabil și impunĕtor andante dintr'un quartet de Mozart. M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria au visitat cu de-amĕnuntul esposiția de tablourĭ și sculptură, esprimând organisatorilor și artiștilor esposanțĭ înalta lor mulțumire pentru lucrările espuse.

O conferentă despre portul național românesc Baroneasa Ilda *Sulyok* a ținut dilele trecute în Budapesta o conferență despre *portul național românesc.* De față au fost multe dame strĕine, câțiva domnĭ și vre-o 15—20 studențĭ universitarĭ românĭ. Dómna Sulyok a lăudat pe femeile române pentru măestria lor în a țese și cóse. Conferențiara a secerat aplause sgomotóse.

Representanța comunală a orașului Brașov va ține adunare estra-ordinară la 19 Martie c. órele 3 p. m. sub președința d-lui vice-șpan Dr. *Jekel.* Ordinea de di: Alegerea silvicultorului orășenesc. După acésta se va continua ședința sub președința d-lui primar. In ordinea de di se află și petițiunea inginerilor Mandl și Révész, concesionarii căii ferate vicinale Brașov-Făgăraș, pentru subvenționarea acestei linii.

Sfințirea mănăstirei din Sinaia, care a fost restaurată de Eforia spitalelor civile, va avé loc la 15 August, anul acesta, când e hramul acelei mănăstirĭ. Acelei serbărĭ religióse i-se va da un caracter solemn și va fi onorată cu presența Suveranilor și principilor moștenitorĭ. Cu acea ocasiune se va bate și o medalie comemorativă.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au mai întrat la *„Fondul Haralambiu T. Stănescu"* cu prilejul parastasului de Sâmbătă, dela d-na Maria G. Stănescu 4 cor., d-l Dr. Clóje 10 cor., d-l Mihail T. Stănescu 10 cor., d-l Iorgu T. Stănescu 10 cor., d-l Vas. Stănescu 10 cor. și d-l Dr. Dimitrie T. Stănescu 10 cor. — Ér la fondul general al mesii studenților au întrat: dela *„Cordiana"*, institut de credit și econ. în Fofeldea *20 cor.* și dela *„Doina"*, institut de economii din Câmpenĭ *30 cor.* — Priméscă nobilii donatorĭ cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlelor medii gr.-or. române din Brașov.*

Școla română din Râșnov închisă. In comuna Râșnov bântue deja de prin luna August a. tr. scarlatina, care a isbucnit întâiŭ între Țiganĭ și a trecut apoi la Românĭ și Sașĭ, culegĕnd numerόse victime. Școla românéscă a fost deja închisă din causa acestei epidemii pe timp de 6 sĕptĕmânĭ. Acuma, după cum suntem informățĭ, s'a închis din nou începĕnd cu diua de astădĭ, pe timp de 3 sĕptĕmânĭ.

Rectificare. I. P. Sa Episcopul I. *Goldiș* nu a fost cu ceilalțĭ prelațĭ românĭ gr.-or. în audiență la Majestatea Sa monarchul — din cause sanitare.

Arderea fabricei de zahăr din Roman. Venerĭ nóptea pe la órele opt, un incendiu gróznic a distrus partea mai însemnată a fabricei de zahăr din Roman, aceea unde se făcea rafinăria. S'au nimicit tóte mașinăriile, au esploadat cumulatorii electricĭ, a ars localul cu tot ce conținea în el: cantitățĭ enorme de zahăr rafinat și nerafinat, în pulbere. Panica era de nedescris, căcĭ bătea un vênt mare dela Nord, ér în apropiere se află casarmele de artilerie și gara, și ar fi fost de-ajuns o singură scînteie aruncată în stogurile cu furagiŭ, pentru-ca focul sĕ se comunice la casarme, ér de aicĭ în tot orașul. Ar fi fost un desastru neînchipuit. La semnul de alarmă au sărit pompierii primăriei, dér n'au putut fi de mare folos, căcĭ apa era înghețată, în sacale din causa gerului. Un ajutor neprețuit au dat însĕ soldații artileriștĭ trimișĭ de însu-șĭ generalul Beller. Se crede, că incendiul ar fi fost și mai colosal, décă focul rĕușia a cuprinde și marile reservoare cu petrol; dér generalul, pentru a înlătura pericolul, a ordonat soldaților de au dĕrîmat un zid peste ele și le-au astupa. Se dau mai multe versiunĭ asupra causelor, dér adevĕrul nu se scie încă cu siguranță și nicĭ responsabilitățile nu s'au putut stabili. Se dice, că pagubele ar fi de vre-o trei milióne.

Esportul sărei române în Bulgaria. Consiliul de miniștri român a autorisat direacția generală a Regiei monopolurilor statului sĕ închie cu Banca bulgară de comerciŭ din Rusciuk, un contract pentru esportul sărei din salinele statului în Bulgaria de Nord și Sud, pe termin de 4 anĭ, în urma espirărei la 1 Ianuarie 1902 a vechiului contract încheiat la Octomvrie 1897. S'au stabilit cu minimurĭ obligatóre de cumpĕrărĭ anuale pentru Bancă cantitățile urmatóre: 16,500 tone sare pentru anul 1902; 17,500 tone în 1903; 19,000 tone în 1904; 19,500 tone în 1905. Aceste cantitățĭ sunt fixate numai pentru Bulgaria de Nord, escludêndu-se cantitățile, ce se vor cumpĕra pentru Rumelia, prin portul Burgas.

Din Piatra-Némțu i-se scrie diarului „A. N." din Bucurescĭ: Jidanul Ide Leibovicĭ, antreprenorul și hahamul de Cușer, alege carnea bună dela toțĭ măcelarii și restul îl mâncăm noi. Nu se mulțumesce cu atâta: Când carnea lor se învechesce și se putredesce, o trece tot pentru „goi." Nicĭ nu putem face altfel, fiind-că totul e în mânile lor. Medicul orașului constatând, în mai multe rêndurĭ, aceste fapte criminale, l'a dat în judecată. Dér... la judecată tot Jidanul a câștigat. Credețĭ, că s'a oprit aicĭ? Ferescă Dumnedeu! S'a apucat de altă infamie! Carnea cușer fiind multă, a trecut-o la scaunul „goilor", și ca sĕ devie trif a uns-o cu lumînare de seu, cu brândă stricată și a scuipat-o. A fost denunțat doctorului, care constatând faptul l'a dat judecății și procesul e la judecătoria de pace. Tóte acestea sunt consemnate în procesul-verbal. Starea, în care am ajuns, numai e de tolerat. Vinul și rachiul sunt otrăvite cu zacarină, acet de plumb, eter (constatate oficial) și cu alte otrăvurĭ. Pânea cu tóte murdăriile amestecată și lipsă. Carnea, după cum vedețĭ, e destul o bucățică ca sĕ otrăvescĭ tot orașul, provocând tot felul de bóle, care deciméză populația nóstră.

Concertul în favorul Burilor, ce s'a dat aséră cu concursul tuturor Reuniunilor din Brașov, a fost, pe cum sĕ puté prevedé, cercetat ca nicĭ-odată. Sala și galeria au fost literalmente întesate de lume.

După frumósa uvertură *„Rienzi"* de Wagner a cântat mai întâiŭ corul bărbătesc dela Bartholomeu un imn, a căruia predare a fost esactă și laudabilă.

Dupa aceea s'a produs Reuniunea *„Deutscher Liederkranz"* sub direcțiunea d-lui *Reimesch,* care a cântat composiția de Engel *„Der Wald am Arensee"*. Prestarea acestui cor dovedi, că este bine dirigeat și disciplinat.

Reuniunea de cântărĭ maghiară din Brașov a cântat cu text unguresc *„Cântecul de libertate"* de Huber, sub conducerea d-lui *Iaschik,* dovedind o frumósă nuansare a vocilor și fiind aplaudat.

Musica orășenéscă, care mai cântase două piese frumóse, a esecutat după acésta cu dibăcie probată *„Serenada" de Caudela.*

A urmat *„Reuniunea de cântărĭ română"*.

Infățișarea damelor din cor, făcĕnd o impresiune frumósă, a fost salutată cu aplause. S'a cântat *„Ĕtă hora se pornesce"* de *G. Dima* pentru cor mixt și orchestră. Compositorul însu-șĭ a dirigeat. Efectul strălucit. Aplausele vii și îndelungate au făcut sĕ se repeteze întrégа horă.

In fantasia pentru cor *„Die Liebe zum Volke"* de Suppé, esecutată de musica orășenéscă, a dat prilegiŭ membrului ei d-lui *Krofta* a-se distinge ca cornist; a trebuit sĕ se repeteze și acéstă piesă în urma aplauselor.

Reuniunea de cântărĭ săséscă, a esecutat la p. 10 composiția de Grieg *„Landerkennung"*, cor de bărbațĭ cu acompaniare de orchestră, sub dirigearea d-lui *Richter,* piesă, în care a avut solo bariton F. R. Stenner, care în urma atât a frumósei composiții, cât și a esecutării perfecte, a fost mult aplaudată și repetată. Concertul s'a finit cu întonarea marșului Burilor.

Proces pentru falsificare de banĭ.

Mercurĭ, în 19 Martie, se va judeca la tribunalul din Tîrgul-Mureșului procesul falsificatorilor de banĭ *Max Ressel* și tovarăși.

Ĕtă pe scurt istoricul acestui proces.

La 1900, Nicolae *Șchiopu* din Cârța, împreună cu I. *Munteanu* și cu Iosif *Cânduleț* au fost arestațĭ în Brașov în momentul, când voiau sĕ schimbe la un zaraf o hârtie falsă de 100 lei. Ei reușiseră deja mai 'nainte a schimba o asemenea hârtie la Bran și credeau, că vor reuși și la Brașov.

După arestarea acestora, pornindu-se cercetare, s'a descoperit o bandă întrégă de falsificatorĭ între carĭ frații *Lazar* și Ioan *Munteanu* din Cârța, unul era cantor la biserică. Fabricarea hârtiilor se făcea în casa acestuia, după-ce sosind érna, gerul nu le mai permitea a opera în pădure.

Din bandă mai făceau parte următorii: *Nicolae Lichirie,* un individ cu un trecut din cale afară aventurios. Fusese mai 'nainte învĕțător la școla nemțéscă din Azuga, apoi notar și în cele din urmă, Dumnedeu scie prin ce împrejurare și prin ce tragere pe sfóră a autorităților bisericescĭ, a ajuns chiar preot în comuna Cârța.

Un alt membru al bandei era Tanase *Tarcea,* cârciumar în Streza Cârțișóra, apoi Ioan *Giurca* din Rĕvășel. Acest din urmă a fost însărcinat a desface hârtiile falsificate în România. Din bandă mai făcea parte și Ladislav *Lazarovicĭ,* fost locotenent de husarĭ în armata austriacă, care a ședut deja în temniță pentru delapidare, și un cantonier neamț din Azuga. Toțĭ aceștia, afară de Cânduleț, care a fost declarat nebun și care a fugit sărind din tren, când îl escortau în comuna sa, — se află arestațĭ la Tîrgul-Mureșului. Mai era un sas dela Sibiiu, cu numele Schromm care însĕ nu s'a putut găsi.

In România se află arestațĭ Minea *Iliescu* din Buștenĭ și *Nistor,* un fost învĕțător în Transilvania, ér în timpul din urmă vechil la o moșie din România, *Cornel Lichirie* asistent de farmacie în Caracal și *Max Ressel.*

Acest din urmă este, ca și mulțĭ tovarășĭ de ai sĕi, un om cu trecut aventurios. Originar din Lignitz, Silesia germană, unde a ocupat odinióră postul de pastor protestant, apoi profesor și în cele din urmă ajunsese învĕțător la școla din Azuga, înființată pentru copiiĭ muncitorilor germanĭ dela fabricile de aicĭ. Acesta a făcut desemnurile hârtiilor.

Se dice, că s'ar fi fabricat 140 de bilete de câte 100 lei, din carĭ până acuma s'au găsit 39.

Acésta este a 6-a falsificare de banĭ românescĭ, dela înființarea băncii naționale, falsificare făcută de ómenĭ originarĭ din Ardeal. Din causa lipsei de dovedĭ însĕ nicĭ odată nu au ajuns lucrurile până la punctul de a-se puté face proces.

La procesul de Mercurĭ, Banca Națională română va fi representată de d-l I. G. *Bibicescu,* director, asistat de d-l advocat din Brașov, d-l Simion *Damian.*

Procesul falsificatorilor arestațĭ în România se va judeca la 20 Martie v. la tribunalul din Ploiescĭ.

Literatura.

„Vechile episcopii românescĭ a Vadului, Geoagiului, Silvașiului și Belgradului". De Dr. *Augustin Bunea,* canonic metropolitan. Blașiŭ 1902. Tipografia seminarului archidiecesan. Prețul 2 cor. 50 banĭ. Pentru România 3 lei. Cartea eșită din pana laboriosului și eruditului canonic din Blașiŭ și asupra căreia vom mai reveni, este închinată Esc. Sale Prea sfințitului Episcop al Orădii-marĭ, *Mihail Pavel* întru amintirea iubileului de 50 anĭ al preoției lui.

Au apărut acum ***Bibliografia românéscă*** veche 1508—1830 de Ioan Bianu și Nerva Hodoș. Fascicolele IV și V 1691—1716. *Lei 12.* Se află de vîndare la *Socec etc Comp* Bucurescĭ, precum și la librăriile *Otto Harassovitz* Lipsca și *Gerold et Comp* Viena.

„Supplex Libellus Valachorum". memoriul presentat împĕratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovicĭ în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alăturea de acesta traducerea românéscă făcută de profesorul Dr. E. *Dăianu.* Sibiiu, „Tipografia" societate pe acțiunĭ. Un esemplar broșat costă 1 corónă (plus 5 banĭ porto). Se află de vêndare la Tipografia *„A. Mureșianu"*.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 16 Martie. Lucrătorii au serbat adĭ pe 15 Martie fiind adunațĭ în numĕr mare. Serbarea a fost întreruptă de o demonstrație de stradă, în urma căreia au fost arestațĭ 15 inșĭ.

Viena, 17 Martie. La alegerile comunale de astădĭ partidul social-creștin a raportat o frumósă biruință asupra liberalilor și jidovilor.

Madrid, 16 Martie. Crisa ministerială nu este înlăturată. Atât conservatorii Silvela, Vilaverde și generalul Azcarraga sunt de acord cu liberalii, carĭ susțin, că o concentrație liberală, fără Sagasta, nicĭ că se póte încerca cu șanse de reușită. Cestiunea congregațiunilor va forma principala greutate a noului cabinet. Papa a adresat reginei regente o scrisóre, cu rugămintea, a nu permite esecutarea decretului relativ la congregațiunĭ. — In ultimul moment a fost însărcinat *Sagasta* cu formarea cabinetului.

Londra, 16 Martie. Afară de pierderile anunțate deja dela Klipdrif se mai depeșéză despre 1 mort, 12 rănițĭ și 5 disparuțĭ. La alte ocasiunĭ au mai fost rănițĭ: 1 ofițer și 3 soldațĭ. In urma rănilor și bólelor au murit 40 ómenĭ și 60 au fost instalațĭ în spitaluri. Joia trecută au sosit în Southempton 28 ofițerĭ și 650 soldațĭ.

Londra, 16 Martie. Starea lui Cecil Rhodes e desperată.

Vocĭ din public.*)

On. D-le Redactor! In Nr. 34 al „Gaz. Trans." s'a publicat un articol cu data Satulung, în care parochul nostru Victor Popea e insultat de Dumitru Comșa împreună cu alțĭ trei tovarășĭ ai lui în cel mai nerușinat mod.

Subscrișii membrii ai comitetului parochial dela biserica „Sf. Adormirĭ" din Satulung condamnăm acel articol plin de minciunĭ și insulte la adresa parochului nostru și declarăm sĕrbătoresce, că noi suntem mândri, că avem un astfel de preot cinstit, drept, blând și conscienţios și sĕ dea Dumnedeu, ca orĭ ce comună românéscă sĕ aibă parte de un păstor sufletesc numai cum e părintele Victor Popea.

In fine aducem la cunoscință, că tocmai din causa lui Dumitru Comșa 22 inșĭ — membrii ai comitetului — ne-am înaintat deja dimisiunile nóstre încă din 7 Februarie a. c. la Prea Venerabilul Consistoriu archidiecesan, nevoind a mai sta alăturea cu un om, care numai zizănii și scandalurĭ caută sĕ facă atât în biserică, cât și în ședințele comitetului parochial.

Satulung, 20 Februarie 1902.

Ioan Mandai epitrop cassar, *Vasile Vlad, Ioan G. Păltănea, Stefan Boroș, Radu R. Popea, Ioan Vineș, Dumitru Cofei, Radu Carpin, Ion Adam-Leancu, Constantin Stoica, Ioan Stroie, Vasile Fărcaș, George Moroianu, Stan Encica, Ioan Munteanu, Ioan Roșculeț, George Mandai, Radu Urezu, Ioan Dragoș, Ioan I. Perșoiu.*

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica acésta, rĕspund trimițĕtorii. — Red.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.05
Renta de corône ung. 4%	97 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100 80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.20
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	197.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	164.—
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de aur austr.	120.85
Losurĭ din 1860.	154.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 36
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	742.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	695.25
Napoleondorĭ	19 10
Mărcĭ imperiale germane	117.30
London vista	240.05
Paris vista	95.50
Rente de corône austr. 4%	99.30
Note italiene	93.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 16 Martie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.98	Vênd.	19.02
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	126.—	„	127.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Abonamente
la
„Gazeta Transilvaniei"
se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat séu lunare.

Nr. 217—1902.

PUBLICAŢIUNE

referitóre la conscripţiunea cânilor supuşĭ la dare pe anul 1902.

Se aduce la cunoscinţă publică, că s'a pregătit consemnarea-conscripţională despre cânii insinuaţĭ pe a. 1902, că s'a stabilit darea pentru aceia şi, că consemnarea sĕ póte lua în vedere de orĭ-cine la acest oficiu de dare **dela 18—20 Martie 1902**

Eventualele escepţiunĭ contra datelor din consemnarea amintită sunt a se face în scris — netimbrate — în decursul celor 2 ḑile mai sus menţionate.

Braşov, 15 Martie 1902.

460,1—1. *Oficiul de dare orăşănesc.*

Sz. 12100—1901
tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy zernesti gör. kel. egyház végrehajtatónak, Festila I. János és neje, Perşoiu N. Mária végrehajtást szenvedők elleni 162 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő zernest község határon fekvő a zernesti 1761 sz. tjkvben A † 714/3 hrsz fekvőre 800 kor. a zernesti 2390 sz. tjkvben A † 3451 hrsz fekvőre 15 kor. A † 4718/2 hrsz., fekvőre 7 kor., 4950/2 hrsz. fekvőre 17 kor., A † 8088 hrsz. fekvőre 26 kor., A † 10184 hrsz. fekvőre 10 kor., A † 12122 hrsz fekvőre 20 kor. ezennel megállapitott kikiáltási árban még pedig a 714/2 hrsz. fekvőre nézve C/1 alatt Festila János és neje Ciurea Neacsea javára a 4718/2, 8088 hrsz fekvőre nézve pedig Perşoiu Miklos és neje Craciun Stana javára bekeblezett élethossziglani haszonélvezeti jóg sérelme nélkül az árverest elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi márczius hó 28-ik napján delelőtt 9 órakor** zernest község házánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi deczember hó 18-ik napján.

459.1—1. **A kir. törvszék mint tlknyvi hatóság**

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.
Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
III. Tr. mixt. la óra 6·55 min. séra.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
II. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 10·25 min séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·27 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra.

Publicaţiune.

Imobilele aparţinĕtóre moştenirei după *Dr. Ferdinand Otroban* ce sunt specificate mai jos în mod amĕnunţit,

se vor vinde în 20 Martie a. c.

în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Braşov, Strada Vămiĭ Nr. 17—15) **prin licitaţiune publică**, ce se va ţiné acolo de bunăvoie, începênd dela órele 9 diminéţa.

Imobilele se vor vinde şi sub preţul fixat. Moştenitoriĭ însă îşĭ reservă dreptul de a primi séu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite şi înscris până la órele 9 a. m. din ḑiua licitaţiei la notariul reg., care ţine licitaţia, şi acestea se vor deschide după terminarea licitaţieĭ verbale.

Condiţiunile amĕnunţite de licitare se pot vedé şi ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

	Corône:
1. Casă de lemn, în Braşov (Scheiu) Podul Creţului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, nrii top. 3348, 3349.	2000
2 **Villa din Predeal**, cu tot mobiliarul din ea şi cu aranjamentul, îndusă în cartea funduară din Braşov, nr. 10,961 A † 25,404/12 nr. top.	16,000
3 În Bacĭufalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top	20,000
4. În Bacĭfalu casa nr. 445, cu patru locuinţe şi grădină, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2, n-riĭ top.	10,000
5. În Elöpatak staţiune balneară aşa numita „*Villa Zona*" cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, îndusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top.	14,000
6. Casele din Braşov, Strada Porţiĭ nr. 16 şi cel vechiŭ nr. 488, induse în cartea funduară Nr. 2660, nr. top. 5434 şi casa din strada Spitalului nr. 11 nou şi cel vechiŭ 475, nr. top. 5420 dóuĕ case legate una de alta (fost Hotel Baroş), la olaltă	130,000
7. Imobilul din Apacza, loc de ḑidire îndus în cartea funduară nr. 1011, nrii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2	800

Vadiu de 10% din preţul imobilelor este a se depune în banĭ gata séu în hârtiĭ de valóre, ér la oferte înscris este a se alătura şi vadiul.

Braşov, 26 Februarie 1902.

Moştenitoriĭ rĕposatului
Dr. Ferdinand Otroban.

4—4

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.